

Özel hizmet Tazminatından gelir vergisi kesintisi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.07.16.01-GVK-2010/160-216
Tarih	15.07.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANTALYA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GELİR GRUP MÜDÜRLÜĞÜNE

Sayı : B.07.1.GİB.4.07.16.01-GVK-2010/160-216

15/07/2011

Konu : Özel hizmet Tazminatından gelir vergisi kesintisi

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne bağlı ... Ticaret ve Sanayi Odasında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak 5.derece 3. kademede şef olarak çalıştığınızı, kurumunuzun kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğundan özlük haklarınız bakımından devlet memurları gibi 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olduğunuzu, ancak Devlet memuru olmadığınızı, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesinin tazminatlar bölümü altında özel hizmet tazminatı bendine göre tazminat aldığınızı ve bu özel hizmet tazminatından gelir vergisi kesintisi yapıp yapılmayacağı hakkında görüşümüz sorulmaktadır.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir iş yerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 23 ve 25 inci maddelerinde de, gelir vergisinden istisna edilecek ücretler ile tazminat ve yardımlar belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun Oda, borsa ve Birlik personeli başlıklı 73 üncü maddesinde; "Oda, borsa, Birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilenler bu Kanunda yer alan hükümler dışında 4857 sayılı İşKanununa tabidir." hükmüne yer verilmiş olup, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Personel Yönetmeliğinin Özel Hizmet Tazminatı başlıklı 14 üncü maddesinde de; "Oda, Borsa, Birlikte 1-4 dereceli kadrolarda çalışan personel ile özel bilgi ve beceriyi gerektiren işlerde çalışan personele, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 1327 sayılı Kanunla eklenen değişik ek maddeye göre Devlet Memurlarına ödenen özel hizmet tazminatı miktarının iki katını aşmamak şartıyla, brüt özel hizmet tazminatı ödenir." denilmiştir.

Öte yandan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Zam ve Tazminatlar başlıklı 152/II maddesinde; "Görevin önem, sorumluluk ve niteliği, görev yerinin özelliği, hizmet süresi, kadro ünvan ve derecesi ve eğitim seviyesi gibi hususlar göz önüne alınarak bu Kanunda belirtilen en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarının," Ortak Hükümler başlıklı 152/III maddesinde ise "Kamu kurum ve kuruluşları (Mahalli İdareler dahil) bu maddede belirtilen zam ve tazminatları; hizmetin gerekleri ve mali imkanlarını dikkate alarak personeline Bakanlar Kurulunca belirlenen oran ve miktarlardan daha düşük bir oran ve miktar üzerinden ödeyebilirler.

Bu maddenin ikinci bölümünde yer alan tazminatlar damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi değildir." hükmü yer almaktadır.

Buna göre; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Personel Yönetmeliğinin 14 üncü maddesinde, oda, borsa ve birlik personeline yapılacak özel hizmet tazminatı ödemesinin üst limitinin belirlenmesi amacıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa atıfta bulunulmuş olup, özel hizmet tazminatının ödenmesinde uyulacak usul ve esaslara yönelik olarak gerek anılan Yönetmelikte gerekse 5174 sayılı Kanunda 657 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağına dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Dolayısıyla,5174 sayılı Kanununun 73 üncü maddesinde oda çalışanı olarak hakkınızda anılan Kanunda yer alan hükümler dışında 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtildiğinden, oda çalışanlarından 1-4 dereceli kadrolarda çalışanlara ödenen özel hizmet tazminatlarının, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152/II maddesinin son bendindeki istisna hükmü kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir. Kaldı ki, 4857 sayılı İş Kanununda özel hizmet tazminatına ilişkin olarak herhangi bir düzenlemeye de yer verilmemiştir.

Bu itibarla, söz konusu özel hizmet tazminatı ödemelerine ilişkin olarak 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda da herhangi bir istisna hükmüne yer verilmediğinden, bahse konu ödemelerin ücret sayılarak 193 sayılı Kanunun 94/1 inci maddesi kapsamında gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026